

KULTURNA DOBRA

Svaka nacija, svaka država ima svoju istoriju i kulturna dobra od velike umjetničke, istorijske ili arheološke vrijednosti, što takođe znači da ista imaju znacajnu finansijsku vrijednost. Ona su ipak dio kulturne baštine jedne zemlje, svjedočanstvo evolucije identiteta nacije i stoga ih treba poštovati, čuvati i zaštititi od oštećenja, krađe, tajnih iskopa, nezakonitog uvoza, izvoza i prenosa vlasništva i trgovine.

Šta su kulturna dobra?

Kulturna dobra su svi arheološki predmeti, dijelovi i ostaci istorijskih spomenika, drevni rukopisi, svici i knjige, umjetnička djela, kolekcije i antikviteti itd. Sve što država smatra dijelom svoje kulturne baštine.

Jedan od tri najunosnija oblika organiziranog kriminala

Potražnja za kulturnim dobrima uzrokuje rast kriminala vezanog za umjetnost, čineći ga sve češćim. Vrijedna umjetnička djela, kipovi i arheološki predmeti se često pribavljaju, prodaju i uvoze u EU na nezakonit način iz zona sukoba. Uz visok potencijal dobiti i relativno nizak nivo rizika, crno tržište umjetnina je jedan od tri najunosnija oblika organiziranog kriminala. Slike, kipovi, religiozni predmeti, relikvije, kovanice, dugmad, vase, knjige, mačevi i mnoga druga umjetnička djela su vrlo tražena, a dobit od njihove trgovine se koristi za finansiranje terorizma, organiziranog kriminala i za pranje novca.

Kao što kaže Haška konvencija iz 1954. god.: "Šteta na kulturnim dobrima koja pripadaju bilo kojem narodu znači štetu na kulturnoj baštini čitavog čovječanstva", i razlog zbog koga zaštita kulturne baštine postaje naša kolektivna odgovornost.

**To se možda događa upravo sada i možda se događa pred vašim očima.
Budite svjesni znakova, spriječite
nezakonitu trgovinu kulturnim
dobrima, budite oprezni i pažljivi i
pomozite širiti vijest: BEZ TRGOVINE
BAŠTINOM!**

#noheritagetogo

**ICOM Red
Lists Database**

DCAF
20TH ANNIVERSARY
Geneva Centre
for Security Sector
Governance

This material was produced within the framework of
a project granted by the Royal Norwegian Government

www.dcaf-ljubljana.si www.dcaf.ch

DCAF
20TH ANNIVERSARY
Geneva Centre
for Security Sector
Governance

HEJ, ŠTA IMAŠ TAMO?

Borimo se zajedno protiv nezakonite
trgovine kulturnim dobrima

DA LI TREBAŠ BITI SUMNJIČAV?

OSOBA I PUTOVANJE

1. Neobično ponašanje

- Da li se osoba neobično ponaša?

2. Zemlja porijekla osobe

- Da li je neobično da državljanin te zemlje porijekla stigne na taj granični prijelaz?

3. Osobe sa kaznenom evidencijom

- Da li je osoba ikada osuđivana ili povezana sa nezakonitom trgovinom, krijućarenjem, krađom ili falsifikovanjem?

4. Putni plan (do/preko/iz kulturno bogatih zemalja)

- Da li postoje anomalije sa putnim planom osobe?
- Da li osoba dolazi iz kulturno bogate zemlje?
- Da li je osoba tokom putovanja bila u kulturno bogatoj zemlji?
- Da li osoba često putuje na iste lokacije, posebno u kulturno bogate zemlje?

5. Zemlja odredišta

- Da li osoba putuje u zemlju poznatu po trgovini kulturnim dobrima?

PREDMETI

1. Popis najčešće krijućarenih kulturnih dobara

- Da li osoba posjeduje bilo koji od sljedećih predmeta: kovanice, kipove, keramiku, ikone, knjige, nakit?
- Da li osoba putuje iz određene zemlje kulturne baštine sa predmetom koji je na crvenoj listi ICOM-a?

2. Predmeti u posjedu su prljavi, nečisti, mokri, blatnjavi

3. Sumnjičiva dokumentacija

- Da li osobi nedostaje službena dokumentacija ili održivo objašnjenje (dokaz) o porijeklu predmeta u posjedu?
- Da li je dokumentacija za predmet u posjedu rukopisana?
- Da li osoba posjeduje dokumentaciju koja ne odgovara predmetu u posjedu?

4. Porijeklo predmeta

- Da li osoba tvrdi da predmet dolazi iz arheološkog nalazišta, galerije ili muzeja?

5. Identifikacija poznatih nacionalnih arheoloških područja

- Da li je osoba stekla predmet u mjestu (regija, grad) koje nema poznata nalazišta ili kulturno relevantne institucije?

6. Neobičan transport predmeta

- Da li su izgled ili prevozno sredstvo osobe u suprotnosti sa vrijednošću robe koju prevozi (provjerite dokumentaciju o predmetu ako je dostupna)?
- Da li osoba prevozi predmet na neprimjeren način, poput umotanih slika, predmeta u vrećama koji nisu pravilno označeni?

POSJEDOVANJE OPREME

1. Posjedovanje mapa, knjiga sa označenim stranicama ili skica određenog područja

- Da li osoba ima više literature (štampane i/ili digitalne) ili drugih sredstava za otkrivanje kulturnih dobara nego što inače imaju putnici?

2. Posjedovanje opreme za iskopavanje

- Da li osoba ima predmete slične detektorima metala, lopatama, četkama, kantama, opremi za kopanje itd.?

